

**ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ
ПРОСТУПКИ ЩОДО ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ
КАРАНТИНУ ЛЮДЕЙ**

Забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері карантину людей є запорукою для обмеження поширення інфекційних хвороб. Адміністративна відповідальність правопорушників є одним із засобів гарантування законності під час здійснення карантинних заходів. Певні повноваження у сфері притягнення до адміністративної відповідальності за порушення карантинних вимог мають в тому числі і органи місцевого самоврядування.

Адміністративна відповідальність за порушення правил карантину людей встановлена у ст. 44-3 КУпАП. Згідно зі ст. 219 КУпАП у разі вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 44-3 КУпАП застосовувати адміністративні стягнення мають право виконавчі органи сільських, селищних і міських рад. Норми ч. 2 ст. 44-3 КУпАП встановлюють адміністративну відповідальність за перебування особи в громадському місці без вдягнутих засобів індивідуального захисту під час оголошення карантину, тобто захисної маски або респіратора [1]. Зауважимо, що положення законодавства про адміністративні правопорушення кореспондуються з положеннями законодавства про місцеве самоврядування. Згідно з пп. 4 п. «б» ч. 1 ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування» виконавчі органи міських, селищних і сільських рад мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення, віднесені законодавством до їх відання. Також можуть бути створені адміністративні комісії для розгляду протоколів про адміністративні правопорушення [2]. Варто наголосити, що за вимогами КУпАП протоколи про вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з відсутністю засобів індивідуального захисту, підлягають розгляду не адміністративною комісією виконавчого комітету, а самим виконавчим комітетом.

Зауважимо, що основні завдання виконавчих комітетів міських або сільських рад полягають у вирішенні соціально-економічних проблем територіальної громади. Виконання правоохоронних задач або здійснення правосуддя не належить до основних функцій цього органу місцевого самоврядування. Працівники виконавчого комітету можуть не мати

юридичної освіти. У зв'язку з викладеним обґрунтованою є пропозиція про передачу функцій із притягнення до адміністративної відповідальності від виконавчого комітету міської ради до адміністративних комісій, утворених виконавчим комітетом із числа осіб із юридичною освітою.

Виконавчі комітети сільських, селищних і міських рад є колегіальними органами. Особливостями розгляду протоколів про адміністративні правопорушення колегіальними органами місцевого самоврядування є такі:

1. Згідно з ч. 1 ст. 38 КУпАП у тому разі, коли справи про адміністративне правопорушення підвідомчі не суду, а іншому органу влади, адміністративне стягнення може бути накладене не пізніше, як через два місяці після його вчинення.

2. Відповідно до ст. 278 КУпАП перед початком засідання колегіального органу необхідно оголосити його склад.

3. Як передбачено у ст. 281 КУпАП під час засідання колегіального органу ведеться протокол, в якому повинні бути відображені відомості, встановлені законодавством. Протокол підписується головуєчим та секретарем засідання [1].

Перелічені вище вимоги повинні бути враховані в роботі виконавчого органу місцевого самоврядування під час притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності. Для забезпечення виконання вимог законодавства про адміністративні правопорушення доцільно залучати юриста для участі у засіданнях виконавчого комітету міської ради.

Варто наголосити на тому, що у представників органів місцевого самоврядування є повноваження зі складення протоколів про адміністративні проступки за порушення правил карантину людей. Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 255 КУпАП складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44-3 КУпАП, мають право уповноважені посадові особи виконавчих комітетів сільських, селищних і міських рад. Норми ч. 1 ст. 44-3 КУпАП встановлюють відповідальність за порушення санітарно-гігієнічного та санітарно-протиепідемічного законодавства. Водночас у ч. 2 ст. 44-3 КУпАП передбачена відповідальність за відсутність засобів індивідуального захисту у громадських місцях [1]. Тобто виконавчий комітет міської ради має право уповноважити окремих працівників органів місцевого самоврядування на складання протоколів про адміністративні проступки у разі порушення правил карантину людей.

У Законі України «Про місцеве самоврядування» передбачена можливість складення протоколів про адміністративні проступки у разі

порушення правил паркування та поведження з побутовими відходами [2]. Водночас у законі відсутні норми, які б уповноважували представників органів місцевого самоврядування складати протоколи про адміністративні проступки за порушення правил карантину людей. Б. В. Логвиненко зазначає, що норми законодавства про адміністративні правопорушення у сфері охорони здоров'я повинні бути синхронізовані з вимогами галузевих законодавчих актів [4, с. 110]. Таке твердження стосується і законодавства про місцеве самоврядування. Вважаємо, що у Законі України «Про місцеве самоврядування» повинна бути передбачена норма про повноваження представників виконавчих комітетів міських рад складати протоколи про адміністративні проступки у сфері порушення правил карантину людей.

Міськими радами України приймалися рішення про визначення посадових осіб, які уповноважені складати протоколи про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 44-3 КУпАП. Зокрема, 22.04.2020 року Харківською міською радою було прийнято рішення «Про наділення повноваженнями складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44-3 КУпАП «Порушення правил карантину людей». Згідно з цим рішенням право складати такі протоколи отримали три посадові особи Управління споживчого ринку Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради [5]. Зазначимо, що в межах міста з населенням у півтора мільйони громадян, це дуже мало.

Варто уточнити, що згідно зі ст. 255 КУпАП протоколи про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 44-3 КУпАП, мають право складати працівники поліції, уповноважені особи органів охорони здоров'я, санітарно-епідеміологічної служби та виконавчих комітетів місцевих рад. Водночас у разі вчинення проступку, закріпленого у ч. 2 ст. 44-3 КУпАП, протоколи про адміністративні правопорушення можуть складати лише уповноважені особи органу місцевого самоврядування. Наприклад, у м. Харкові це лише три посадові особи, як зазначено у рішенні міської ради. Тому доцільним є надання права працівникам поліції складати протоколи про вчинення адміністративного проступку, передбаченого ч. 2 ст. 44-3 КУпАП. У разі появи громадянина в громадському місці без захисної маски під час режиму карантину працівники поліції матимуть право скласти протокол про адміністративну відповідальність.

Отже, нині уповноважені посадові особи органів місцевого самоврядування мають повноваження щодо складання протоколів про адміністративні проступки у сфері порушення правил карантину людей.

Виконавчі комітети міських та сільських рад можуть розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені ч. 2 ст. 44-3 КУпАП. Для вдосконалення правового регулювання провадження у справах про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44-3 КУпАП, пропонуємо:

1. Передати функції з притягнення до адміністративної відповідальності у разі вчинення адміністративного проступку, передбаченого ч. 2 ст. 44-3 КУпАП від виконавчого комітету міської ради до адміністративної комісії. Кадри такої комісії повинні бути сформовані із числа осіб з вищою юридичною освітою.

2. У Законі України «Про місцеве самоврядування» необхідно передбачити окрему норму про уповноваження представників органів місцевого самоврядування складати протоколи про адміністративні проступки у сфері порушення правил карантину людей.

3. Додатково надати працівникам поліції право складати протоколи про адміністративне правопорушення, передбачене ч. 2 ст. 44-3 КУпАП, тобто за появу громадян у громадських місцях без засобів індивідуального захисту.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кодекс про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#top>
2. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
3. Логвиненко Б. В. Провадження в справах про адміністративні правопорушення в сфері охорони здоров'я: поточні проблеми і прогнозовані перспективи. *Публічне право.* 2019. № 2 (34). С. 107–112.
4. Про наділення правом складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44-3 КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей»: рішення Харківської міської ради від 22.04.2020 № 243. *Харківська міська рада. Офіційний сайт.* URL: <https://doc.city.kharkov.ua/uk/profile/document/view/id/686305>